

Vychází Historické knihy Starého zákona

S radostí bychom vám chtěli představit další díl Nové šestidílnky: Historické knihy Starého zákona. Právě v těchto dnech vydáváme tento strhující příběh izraelského národa od vstupu do zaslíbené země, jejího obsazení a rozdělení v knize Jozue, přes rozporuplnou dobu Soudců, příběh Rút, proroka Samuele, králů Saula, Davida, Šalomouna, proroka Eliáše a všech dalších až po babylonské zajetí a návrat z něho popisovaný v knihách Ezdráš a Nehemáš a poslední knihu, příběh odvážné Ester.

Historické knihy budou k dispozici ještě před Vánocemi. Základní cena vázaného výtisku formátu 21×15cm (stejný jako Knihy Mojžíšovy) je 350 Kč.

Kdo si však předplatí tuto knihu do konce listopadu, zaplatí pouhých 199 Kč za kus + 32 Kč za poštovné a balné. Ihned po vydání knih a obdržení peněz vám budou vaše výtisky zaslány. Později budou platit pouze klubové slevy (25%) a množstevní dle dohody.

Objednejte si už dnes za

199,-
~~350,-~~

Aktuální stav překladu NBK v říjnu 2005:

Dosud byl přeložen celý Nový zákon a dvě třetiny Starého zákona.

Nový zákon.....100%
Knihy Mojžíšovy100%
Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri,
Deuteronomium

Historické knihy..... 100%
Jozue, Soudců, Rút, 1. a 2. Samuelova, 1. a 2. Královská, 1. a 2. Letopisů, Ezdráš, Nehemáš, Ester
Poetické knihy..... 48%
Píseň písní, Přísloví, Kazatel, Žalm 1-48, Job 1-15
Proroci.....0%
zahájíme v roce 2006.

Stav překladu	celkem veršů	hotovo veršů
Nový zákon (100 %)	7 957	7 957
Starý zákon (72,2 %)	23 215	16 756
Bible (79,3 %)	31 172	24 713

Milion Biblí pro ČR?

Draží partneři, milí přátelé, půjde-li všechno podle plánu, vydáme díky Boží milosti za zhruba 3 roky kompletní Bibli v překladu NBK. Celé naše úsilí a očekávání se stále více zaměřuje k tomuto okamžiku. Nechceme totiž, aby se vydalo pár tisíc kusů dalšího překladu Bible, kterou si křesťané zastrčí do svých knihoven, a tím celý projekt skončí. Naopak, naším snem a cílem je dát Čechům Bibli, kterou budou číst. Jestli se mohlo za posledních 15 let prodat kolem milionu Biblí v Ekumenickém překladu, považujeme za možné, aby se k lidem dostalo znovu alespoň milion Biblí v moderním čtivém překladu NBK. Modlíme se a pracujeme na tom, aby

se NBK stala nástrojem v rukou církve, který bude živý, mocný a ostřejší než každý dvojsečný meč. Nástrojem evangelizace a reformace našeho národa.

NBK není jen výsledkem práce našich překladatelů, ale je stejně tak výsledkem vašich modliteb a vaší věrné podpory. Jsme Vám nesmírně vděční za každý Váš projev podpory. A prosíme Vás především o vaše modlitby, zvláště v této závěrečné části naší společné práce.

I my se modlíme za Vás a přejeme vám mnoho Božího pokoje!

Za celý tým NBK,
Jan Talafant, ředitel

Využijte nabídky „rozdávacích“ Nových zákonů NBK!

Znovu bychom vám chtěli připomenout rozdávací Nové zákony, které nabízíme už od 35 Kč za kus (viz letáček vložený do tohoto čísla zpravodaje). Zvláště bychom chtěli poukázat na variantu bez čísel veršů, která je vhodná pro evangelizaci a první seznámení s Bibli. Bez čísel veršů, která byla do Bible přidána až v 16. století, je Boží slovo ještě čtivější a čísla nově oslovené nelekají, ale ani zkušené čtenáře neruší. Text Písma přibližují v podobě ještě bližší původním textům.

Z překladatelské dílny:

Alexandr Flek

Pazdeří, koudel, stonky nebo snopky?

Při přípravě *Historických knih SZ* k letošnímu vydání jsme narazili na řadu očekávaných i neočekávaných těžkých míst. Jedno z těch nečekaných se objevilo v příběhu o izraelských zvědech u nevěstky Rachab (ten si můžete přečíst v ukázce na poslední stránce tohoto zpravodaje). Několik dní jsme se museli věnovat jednomu jedinému slůvku, které bylo tradičně překládáno jako „pazdeří“. V Bibli kralické zní dotyčný verš takto: „Ale ona rozkázala jim vstoupiti na střechu, a skryla je v pazdeří lněném, kteréž byla skladla na střeše.“ (Jozue 2:6)

Proč ne pazdeří

Slovo pazdeří je ovšem dnes pro většinu laiků téměř neznámé, a svou neobvyklostí na sebe přitahuje pozornost, aniž by toho příliš sdělovalo. Tato pasáž Písma přitom nechce čtenáře obtěžovat nesrozumitelnými technickými termíny. Žánrově bychom ji mohli označit spíše za špionážní thriller než za odborný dokument o kananejském textilním průmyslu. Jak tedy přeložit ono záhadné „pazdeří“ srozumitelně a přitom přesně? Pojmem pazdeří se dnes označuje hrubý odpad z dřevitých stonků lnu. Jiný, jemnější druh odpadu je koudel. Toto slovo se nám zamlouvalo lépe – překlad „schovala je v koudelí“ by zněl dosti přirozeně a čtenář by mohl nerušeně sledovat vývoj napínavého děje. Po dalším zkoumání jsme ale jak pazdeří, tak i koudel nakonec zavrhlí, a to z těchto důvodů:

1. Slovo pazdeří dle staročeského slovníku znamenalo: stébla. Tedy nikoli odpad ze stonků, ale stonky samotné. Kraličtí překladatelé tedy použili „pazdeří“ v jiném významu, než jak se používá dnes.

2. Náš příběh se odehrává těsně před Velikonocemi (Joz 5:10), tedy v době sklizně lnu (viz Ex 9:31-32). Proto spíše než o zpracovaný len šlo o len právě sklizený. Jen první fáze zpracování, tzv. rosení, totiž trvá 3–6 týdnů. Kdyby Rachab měla na střeše koudel či pazdeří, muselo by jít o sklad z loňského roku. Vítr by to ovšem ze střechy rozfoukal a zbytek by shnil během zimních dešťů. Rachab tedy měla na střeše čerstvé stonky lnu. Jak jsme zjistili z historických záznamů, stonky se vázaly do snopků a ty se rozkládaly k rosení na strništi.

Kdo byla ve skutečnosti Rachab

Rachab ovšem nebyla selka, ale městská „podnikatelka“ v Jerichu. Ačkoli nebyla vdaná, měla dokonce svůj vlastní dům na hradbách. Protože neměla pole (jinak by len rozložila na něm), využila místo strniště svou střechu. Surový len tedy zřejmě nakoupila a pak ho zpracovávala, včetně barvení, aby ho s přidanou hodnotou prodala zase dál. Na její textilní aktivity ukazuje i domluva o karmínové šňůře, kterou měla vyvěsit z okna. Tyto šňůry se vyráběly právě ze lnu. Jak je vidět, Rachab nebyla pouze nevěstkou, ale pilnou, aktivní ženou, v jistém smyslu nepodobnou pověstné „Znamení ženě“ z knihy Přísloví, o níž mj. čteme: „Vlnu a len si vybírá sama, jejím rukám je práce radostí.“ (Př 31:13)

A tak jsme se díky „pazdeří“ mohli dozvědět více o tom, kdo Rachab vlastně byla. Očividně nešlo o zahálčivou nebo veskrze zkaženou ženu, jakou si pod pojmem „ne-

hrdinové víry, vedle nichž je jmenována v Žd 11:31. Uvěřila „v naději proti naději“ - resp. proti všem logickým sociálním, národnostním a náboženským ohledům, a vstoupila tak

věstka“ snadno vybavíme. Jak vidíme, věnovala se různým řemeslům a díky svým čilým společenským kontaktům se také zřejmě dolechla o tom, co Hospodin udělal pro Izrael při odchodu z Egypta (Joz 2:9-10). Rachab na rozdíl od jiných obyvatel Jericha z těchto zpráv pochopila, že Bůh Izraele je pravý Bůh a rozhodla se tedy s Izraelci „kolaborovat“. Jak těžké rozhodnutí to muselo být? Zkusme si to jen představit dnes v kontextu trvajícího palestinsko-izraelského konfliktu! Rachab se zachovala podobně jako Abraham a další

do Božího příběhu spásy. Stala se praprababičkou krále Davida a skrze něj i pramáti našeho Spasitele (Mt 1:5,6,16).

Čím jsme „přikryti“ my

Během studia „pazdeří“ nás v týmu NBK zaujal ještě jeden pohled na tento příběh. A sice pohled oněch zvědě, kteří byli posláni Jozuem (v hebrejštině stejné jméno jako Ježíš) na důležitou misi související s Božím plánem pro celý jejich národ. Ti dva mladíci se ovšem ocitli
...pokračování na straně 3

Po návratu z Jeruzaléma: Vyzbrojen pro další práci

Rozhovor s Jiřím Hedánkem

Náš překladatel Jiří Hedánek strávil celý červenec intenzivním studiem Biblické hebrejské poezie na univerzitě v Jeruzalémě. Přivezť si domů i oficiální vysvědčení – získal 97 bodů z možných 100, což je nejlepší možné hodnocení (95-100 bodů) – gratulujeme! Hlavně nás však zajímá, jaký užitek bude mít jeho pobyt pro překlad NBK, proto jsme mu po jeho návratu položili několik otázek:

Jirko, jak hodnotíš svůj studijní pobyt na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě?

Musím říct, že to byl kurs velice užitečný. Vrátil jsem se velmi obohacen o mnohé biblické poznatky a vyzbrojen pro další práci. Citlivěji vnímám poetické vyjadřovací prostředky v hebrejském textu, a co je ještě důležitější, snažím se rozpoznávat i to, jakou úlohu v textu plní. Řekl bych, že je to dost zásadní věc, když si uvědomíme, že poetickou formou je psána asi třetina celého Starého zákona.

Kolik vás bylo ve třídě a kdo byli spolužáci?

Ve třídě nás byla jen hrstka. U závěrečné zkoušky jsme zbyli jen čtyři: jeden bratr z Burkiny Faso, který vede tým překladatelů do jednoho z domorodých jazyků a nyní se má v Nairobi připravovat na celoafrickou vedoucí a pedagogickou úlohu; jeden bratr z jižního Ruska, který překládá Bibli do dialektu kurdštiny; dále Chaim, v Izraeli naturalizovaný mladík z americké rabínské rodiny; no a já.

Jak probíhala výuka?

Vyučování probíhalo v Jeruzalémě na Hebrejské univerzitě, každý den odpoledne tři hodiny. Každý den jsme dostávali domácí úkol, který zabral tak tři, spíše čtyři hodiny. Při hodinách jsme pak domácí úkol společně rozebírali a postupovali v učivu dál. V rámci výuky jsme měli také dva výjezdy do terénu. Oba byly velmi užitečné. Jeden byl do křesťanského kibucu, kde rekonstruovali některé starozákonní reálie (rostlinstvo, zvířena, některé zemědělské činnosti). Nám šlo zejména o zpracování vína v době železné v rámci

textu Izaiáš 5, kterým jsme se následně zabývali. Názorný výklad, kterého se nám tam dostalo, učinil hluboký dojem i na Chaima, který v Izraeli už nějakou dobu žije a nadto patrně nevidí důvod obdivovat křesťany. Druhý výlet byl do Národního izraelského muzea. I ten byl velmi užitečný. Společně s našim učitelem jsme zkoumali kumránský svitek Izaiáše.

Kde jsi bydlel?

Díky Boží přiznání a milosti jsem bydlel na skvělém místě. „Dům pro překladatele Bible“ je místo, provozované evangelikálními misionáři za přesně takovým účelem, pro který jsem tam jel. Není to jen ubytovací zařízení, ale skutečný domov vhodný ke studiu. Mají velmi dobře vybavenou knihovnu. Přes tisíc svazků velice relevantních knih, právě takových, jaké potřebuje překladatel Bible v Izraeli.

Podarilo se ti navštívit některé místa biblických událostí (jak jsi napsal v minulém čísle našeho zpravodaje)?

Ano, podařilo se mi z plánovaných míst navštívit všechna ta, která neleží na území pod Palestinskou samosprávou. Sice jsem plánoval výlety i na tato území, ale praktické obtíže mi v tom nakonec zabránily. Ale rád bych se tam podíval někdy jindy.

Chtěl by ses podělit s našimi partery ještě o nějakou zajímavost nebo zkušenost ze své cesty?

Podělím se o jeden dojem. Izrael je podle mého soudu dosti bezpečná země. Cestoval jsem tam i veřejnými autobusy, odsud tak obávanými, a brzy jsem se naučil to brát jako tamní lidé: v pohodě a jako běžnou věc. Prochodil jsem Starý Jeruzalém křížem kráčem, a to těsně před odsunem Izraelců z pásma Gazy, tedy právě v době, která v médiích

vypadala tak dramaticky. Pohyboval jsem se mezi Židy i Araby a nezakoušel nic jiného než přátelskou pohostinnost. Zejména od Arabů, které jsme si coby stoupenci Izraele zvykli považovat za

nebezpečí. V tomto asi nejsem jakožto stoupenec Izraele a židovstva typický, protože mám Araby rád a cítím se mezi nimi dobře a, ano, bezpečně. Možná právě proto jsem měl s Araby velmi pozitivní zkušenosti. A nerozhodovalo, jestli je ten či onen Arab bratr v Kristu (mnozí ano), nebo muslim. Blízkovýchodní kultura podobně jako starověká kultura biblická je velmi přívětivá k hostům, a to platí u Židů i u Arabů. U těch snad ještě víc, protože moderní západní kultura (v Izraeli je jí typicky zasažena hlavně židovská populace) to trochu narušuje...

Jiří Hedánek (druhý zprava) se spolužáky na studijním výjezdu

Z překladatelské dílny: Pazdeří, koudel, stonky nebo snopky? ...pokračování ze strany 2

na střeše jakéhosi pochybného domu, schování před pronásledovateli jen pod pár stonky lnu. Skrze ně mohli proti nočnímu nebi vidět jerišské vojáky s pochodněmi v rukou, kteří prohledávali každý kout v domě. Stačilo, aby jen hráblí nohou nebo mečem do jejich chačného přikrytí, a celá jejich mise i jejich životy by byly zmařeny. Ale nestalo se. Jak snadno se s nimi můžeme ztotožnit při naší službě Bohu! Jak vetché je často z lidského pohledu naše „přikrytí“ při práci na překladu NBK – anebo to vaše, at už sloužíte Bohu jakkoli.

Tedy na té jerišské střeše se nakonec potvrdilo, že „Boží slabost je nad lidskou silou“ (1K

1:25). Bylo to, jak se říká, „o fous“, ale Bůh své služebníky ochránil. Zaslíbená země byla nakonec dobytá. Rachab se vdala za jednoho z dobytých a začala nový život. Boží plán se naplnil. Narodil se David a později Ježíš Kristus. Rachab svou vírou vstoupila do Jeho příběhu před asi 3 400 lety. My do téhož příběhu spásy vstupujeme toutéž vírou dnes. I když máme často (jako Rachab) pochybnou minulost a pověst, i když máme (jako ti zvědové) často velmi chatrné přikrytí, věříme, že Bůh je věrný. Věříme, že se o nás postará, ochrání nás a dovede k naplnění mise, kterou nám světil. Pro nás v NBK je tento příběh velmi povzbuzující. Věříme, že povzbu-

dí i vás, naše čtenáře, protože každý z nás má v „dobyť zaslíbené země“ svou roli.

Díky! Jste pro nás zdrojem odvahy a síly

Vědomí, že na práci překladu nejen přispíváte, ale především se modlíte za Boží milost, vedení a ochranu pro nás – to je pro nás velký zdroj odvahy a síly pokračovat a dokončit. Vězte, že i my se za Vás modlíme a děkujeme Bohu za všechny partnery, s nimiž nás Pán sklizně spojil v této úžasné misi: Dát českému národu živé, mocné a ostré Boží slovo. I ty české hradby jednou padnou...

Stručná finanční zpráva za rok 2004

Podrobná výroční zpráva je k dispozici na našich internetových stránkách a v kanceláři nadačního fondu (částky jsou uvedeny v tis. Kč)

Přehled příjmů za rok 2004:

Dary.....	1452,8
Poplatky za soukromé využití vozidla.....	50,6
Příjmy celkem.....	1503,4

Přehled výdajů za rok 2004

Výdaje na překlad, vydávání a propagaci:

1. Příspěvky na překlad.....	588,9.....	40 %
2. Výdaje na vydavatelskou činnost.....	345,3.....	24 %
3. Výdaje na osvětu a propagaci.....	267,3.....	18 %
Celkem na naplnění cílů nadačního fondu:.....	1201,5.....	82 %
Provozní náklady.....	264,1.....	18 %
Výdaje celkem:.....	1465,6.....	100%

JOZUE 1-2

Nato Jozuovi odpověděli: „Vše, cos nám přikázal, vykonáme, a kamkoli nás pošleš, půjdeme. Jako jsme poslouchali Mojžíše, budeme poslouchat i tebe. Jen ať je Hospodin, tvůj Bůh, s tebou, jako býval s Mojžíšem! Kdokoli se vzbouří proti tvým rozkazům a neposlechne tvá slova, ať mu přikážeš cokoli, zemře. Jen buď silný a statečný!“

Zvědové a nevěstka

2 Jozue, syn Nunův, pak ze Šitimu tajně vyslal dva muže na výzvědy se slovy: „Jděte prohlédnout tu zem, a zvláště Jericho.“ Šli tedy a vstoupili do domu jedné nevěstky jménem Rachab, kde přespali. Kráľi Jericha se doneslo: „Dnes večer sem přišli nějací izraelští muži, aby proslídili zem.“ Jerišský král proto vzkázal Rachab: „Vydej ty muže, co k tobě přišli, ty, co vstoupili k tobě do domu! Přišli proslidit celou zem!“

Ta žena však oba muže odvedla a ukryla. Proto odpověděla: „Ano, ti muži ke mně přišli, ale nevím odkud. Odešli, když se za soumraku měla zavírat brána. Kam se vydali, nevím. Běžte rychle za nimi, ať je doženete!“ (Rachab ale špehy odvedla na střechu a schovala je pod snopy lnu, které měla rozložené na střeše.) Pronásledovatelé tedy vyrazili za nimi směrem k Jordánu, kde jsou brody. Jakmile opustili město, brána se ihned zavřela.

Zvědové ještě ani neulehli, když k nim na střechu vystoupila Rachab. „Vím, že Hospodin vám dal tuto zem,“ řekla jim. „Vždyť jsme kvůli vám strachy bez sebe! Všichni obyvatelé země se před vámi třesou! Slyšel jsem, jak Hospodin před vámi vysušil vody Rudého moře, když jste vycházeli z Egypta, i co jste provedli oběma emorejským králům v Zajordání, Sichonovi a Ogovi, které jste vyhladili jako proklaté. Já jsem to uslyšela, vyrazilo nám to dech a všichni jsme před vámi ztratili odvahu. Hospodin, váš Bůh, je přece Bohem nahoře na nebi i dole na zemi! Proto mi, prosím vás, přísahajte při Hospodinu, že za milosrdenství, které jsem vám prokázala, i vy prokážete milosrdenství rodi mého otce. Dejte mi prosím záruku, že necháte naživu mého otce a matku, mé bratry a sestry i všechny, kdo k nim patří. Zachraňte mě před smrtí!“

„Položíme za vás život!“ odpověděli jí ti muži. „Nesmíte ale rozmluvu vyradit. Až nám Hospodin dá tuto zem, zachováme se k vám milosrdně a věrně.“

OBROVSKÝ POKLAD!!!

Jste pro nás právě Vy, věrní členové klubu NBK

Mnozí představitelé tuzemských i zahraničních neziskových organizací obdivují a téměř nám závidí jeden z největších pokladů, který máme – právě Vás, naše věrné partnery. Považujeme to za veliký zázrak, že za naším NBK týmem stojíte a svými příspěvky a modlitbami umožňujete vznik překladu Nové Bible kralické. Přes 900 jednotlivců a sborů je registrováno jako naši partneři a z toho přes 500 nás i v této době věrně a pravidelně podporuje.

Chceme Vám znovu poděkovat a povzbudit, ale troufáme si Vás i vyzvat k tomu, abyste ve svém rozhodnutí vytrvali, případně ho obnovili nebo se dokonce stali novými členy Klubu NBK. Zvláště v této závěrečné části práce na překladu a při přípravě vydání celé Bible a také přípravě našeho národa na to, aby ji přijal, se neobejdeme bez Vašich modliteb a Vaší podpory. Znovu Vám připomínáme a nabízíme příležitost partnerství na jedné – jak věříme – z klíčových věcí, které Bůh v této době v našem národě dělá. Chcete-li se připojit a mimo jiné také získat klubové výhody (sleva 25 % na všechny vydané knihy a přístup k pracovním verzím nevydaných textů), kontaktujte nás, prosím. Díky!

„NBK VÍKENDY“

Srdečně zveme všechny partnery a přátele NBK na setkání s hlavním překladatelem A. Flekem a dalšími členy NBK týmu během našich prezentací po celé ČR. Akce jsou doprovázeny chválami a žalmy naší „dvorní žalmistky“ Jany Peřtové. V nejbližších měsících plánujeme navštívit následující místa:

11.-13. listopadu: jižní Čechy (Pá 18h Jindřichův Hradec, So 14:30h CASD Č. Budějovice, Ne 9:30h Tábor a 16h AC Tábor

2.-4. prosince: Morava a Slezsko (CSAD Zlín, CB Horní Bečva, KC Český Těšín, KS Kroměříž)

6.-8. ledna: Liberecko (Jablonec nad Nisou...)

10.-12. února: Ostravsko (CASD a KS Ostrava)

(Pro podrobnější informace, prosíme, navštivte naše internetové stránky www.nbk.cz nebo kontaktujte naši kancelář.)

Co je Nadační fond Nové Bible kralické?

Poslání

Nadační fond NBK je neziskovou organizací, která finančně podporuje vznik nového českého překladu Bible. Cílem tohoto překladu je zachovat sílu a krásu Kralické Bible a přitom podat co nejširšímu okruhu čtenářů moderní a srozumitelný text, věrný řeckému a hebrejskému originálu.

Lidé v NF NBK

Překladatelé: Alexandr Flek, Jiří Hedánek

Členové správní rady: Stanislav Bubik, Karel Řežábek, Jaromír Slabý,

Kancelář: Jan Talafant, Luboš Kendra

NADAČNÍ FOND NBK

Rudolfovská 545

370 01 České Budějovice

Telefon: 386 351 133

e-mail: info@nbk.cz

www.nbk.cz

Číslo účtu: 19-17 0781 0247/0100